

Til lovforslag nr. L 82. Betænkning afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 6. november 1981

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse detailsalgspakninger

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og stillet spørgsmål til såvel ministeren for skatter og afgifter som miljøministeren, der begge har besvaret disse skriftligt. Nogle af disse besvarelser er optrykt som bilag til betænkningen.

Udvalget har tillige modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra følgende:

Bryggeriforeningen,
 Butikshandelens Fællesråd,
 Co – Centralorganisationen af lokale Handelsforeninger,
 Danmarks Frugt- og Grøntindustriforening,
 Danmarks Most- og Juiceindustriforening,
 Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejderforbund,
 Dansk Organisation af Detailhandelskæder,
 De Danske Spritfabrikker,
 Foreningen af Eddikebryggere i Danmark,
 Foreningen af Mineralvandsfabrikanter i Danmark,
 Frugtindustriforeningen for Fabrikanter og Importører af Frugt, Bær og Grøntsager,
 Grosserer-Societetet,
 Holmegaards Glasværker A/S,
 Industrirådet,
 Knud Jørgensens Vinhandel
 Metal – Lyngby,
 Plast-Sammenslutningen
 Vinfirmaet H. Münchow Aps.
 Vinhandlerforeningen for Danmark,
 Schela plast og
 United Wine Import A/S.

Der er af ministeren for skatter og afgifter og et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for skatter og afgifter stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet finder, at den »afgiftspakke«, hvori lovforslaget indgår, er udtryk for en forfejlet og opgivende økonomisk politik. Hensigten er angiveligt at styrke statsfinancerne med 1,4 mia kr. i 1982 og 2 mia kr. i de efterfølgende år – men som det klart er fremgået af udvalgsbehandlingen, vil afgifterne ikke få denne provenuvirkning. Der vil blive tale om et væsentligt lavere provenu, og dertil skal så medregnes de øgede udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse som følge af den stigning i ledigheden, der forårsages af afgiftsforhøjelserne.

Det er i den aktuelle økonomiske situation forkert at forhøje skatter og afgifter. Det kan kun forstærke de depressive tendenser i økonomien. I stedet bør der gennemføres offentlige besparelser, som kan give plads for strategiske skattelettelser samtidig med, at statsfinancerne styrkes.

En række af de foreslåede afgiftsforhøjelser vil herudover have specielt skadelige virkninger – eller vil være umulige at administrere – og tanken om at indeksregulere en række afgifter vil være inflationsfremmende

og dermed direkte skadelig for bestræbelser på at forbedre den økonomiske balance. Samtidig betyder en sådan indeksregulering, at folketinget begrænser sin indflydelse på anvendelsen af de økonomisk-politiske instrumenter.

Specielt om det foreliggende lovforslag skal nævnes:

Emballageafgiften virker konkurrenceforvridende, bl. a. fordi den især kommer til at gå ud over mindre og mellemstore handlende, der ikke har mulighed for at etablere et genbrugssystem for flasker.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Lovforslaget er samfundsdestruktivt, fordi det i flæng vil øge arbejdsløsheden, bl. a. i juicepapkartonfabrikker og på glasværker. Hverken miljømæssigt eller valutamæssigt vil det gavne. De foreliggende detaljerede oplysninger om øl- og sodavandsflasker dokumenterer, at Danmark har et forbilledligt arbejdende flaskegenbrugssystem, som i praksis ikke kan forventes forbedret uden meromkostninger, som kommer til at tynde erhvervslivet på uholdbar vis.

Grænsen mellem afgiftsfri og afgiftsbelagt emballage og mellem afgiftsfri og afgiftsbelagte varer er draget vilkårligt og på en måde, der fremkalder betydelige forvridninger, når lovteksten konfronteres med virkeligheden.

Mange danske arbejdspladser bliver efter det oplyste nedlagt i løbet af et års tid som følge af vedtagelse af det foreliggende lovforslag. I vidt omfang drejer det sig om mindre virksomheder, der simpelt hen må lukke med den nye belastning, som lovgivningsmagten nu vil påføre dem.

På denne baggrund er det uanstændigt lovsjusk at søge at tilvejebringe en 1982-provenuforhøjelse fra 110 til 275 mill. kr. som led i en hastegennemført afgiftspakke. Særligt erhvervskyndige på området - Holme-gaards Glasværk A/S - har i øvrigt anslået, at den kraftige engangsforhøjelse vil slå så meget ihjel i danske virksomheder, at provenustigningen alene kommer til at ligge i størrelsesordenen 100 mill. kr. (jfr. udvalgsbilag 27).

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet er principielt tilhænger af en emballageafgift og kunne have støttet en forhøjelse, hvis det ikke havde indgået i den økonomiske sammenhæng, som det gør.

Et *fjerde mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*. Mindretallet vil i denne forbindelse gerne give udtryk for, at den foreliggende lovbuket og det foreliggende lovforslag ikke løser landets statsfinansielle problemer. Mindretallet vil videre gerne give udtryk for, at det ikke forekommer særlig hensigtsmæssigt i den foreliggende konjunktursituation at foretage nogen stramning af beskatningen, og vil endvidere pege på det ønskelige i, at der i stedet for burde gennemføres socialt ansvarlige besparelser. Videre vil mindretallet gerne pege på, at det i den nuværende situation er helt afgørende, at Danmark opnår en forbedring af sin konkurrencemæssige stilling over for udlandet, hvorfor Danmarks retsforbund må anbefale en ændring af regeringens valutapolitik derhen, at Danmark melder sig ud af EMSen og går over til en fri fastsættelse af kronens værdi over for fremmede valutaer.

Mindretallet finder det i øvrigt ikke særlig hensigtsmæssigt, at regeringen foreslår skatteforhøjelser umiddelbart forud for den 1. januar 1982, hvor løfteparagraffen igen træder i kraft. Det vil efter mindretallets opfattelse betyde en yderligere tilskyndelse til et yderligere lønpres på et tidspunkt, hvor det just ikke forekommer netop at være det, som vi har mest behov for. Mindretallet finder det ikke særlig velbegrundet, at regeringen og forligspartierne i særlig grad vil beskatte detailsalgspakninger.

For det første har mindretallet meget svært ved at se den miljømæssige baggrund for en sådan afgiftslovgivning. For det andet forekommer de foreslåede afgiftsforhøjelser at være indrettet på en sådan måde, at de i særlig grad kommer til at ramme den mindre erhvervsdrivende, som f. eks ikke er i stand til at operere med et apparat til indsamling af brugt emballage med henblik på genbrug.

For det tredje forekommer det urimeligt i det omfang loven diskriminerer nogle produkter, f. eks. most og juice, over for en ræk-

ke mælkeprodukter. For det fjerde forekommer det ikke rimeligt, at man i særlig grad foretager afgiftsforhøjelser over for emballage, som i dette ords egentligste forstand er børnevenlig.

For det femte forekommer det heller ikke særlig hensigtsmæssigt, at man i en række tilfælde i særlig grad skærper beskatningen over for den emballage, der i de enkelte tilfælde giver den bedste opbevaringsmulighed. For det sjette finder mindretallet det ikke rimeligt, når man ad beskatningsvejen forsøger at trække en forbrugsændring ned over hovedet på folk mod deres vilje.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (Glistrup (FP) og Ove Jensen (FP)):

1) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 1 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Der svares ikke afgift af plastprodukter.«

2) I den under *nr. 1* foreslåede affattelse af lovens § 2 udgår i *stk. 1* ordene », plast m. v.«.

Af *Ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *flertal* (Bakholt (S), Camre (S), Erenbjerg (S), Hans Hækkerup (S), Egon Jensen (S), Stavvad (S), Tastesen (S), Bernhard Baunsgaard (RV) og Bollmann (CD)):

3) I den under *nr. 4* foreslåede affattelse af lovens § 3 a tilføjes efter »varer« ordene: »med henblik på videresalg i ubrugt stand«.

4) I den under *nr. 7* foreslåede affattelse af lovens § 9, *stk. 2*, udgår »til afgiftsfrit formål«.

5) I den under *nr. 9* foreslåede affattelse af lovens § 18, *stk. 1*, *nr. 5*, udgår »og 2«.

Til § 2

Af *mindretallet* under *nr. 1*:

6) I *stk. 1* ændres datoen »den 00. november 1981« til: »den 1. februar 1982«.

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *flertallet* under *nr. 3*:

7) I *stk. 1* ændres »00.« til: »17.«.

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Den tidssvarende plastemballage bør være afgiftsfri af følgende grunde:

- 1) Plastflasker er delvis fremstillet af affaldsprodukter fra oliemarkedet. Dette repræsenterer en klar fordel fremfor papvarer, der tærer på verdens truede skovbestand.
- 2) Plastflasker er nedbrydelige og kan forbrændes (giver ikke miljøproblemer).
- 3) Brugte plastflasker kan komprimeres ved affaldshentning og giver derfor ingen problemer (modsat glasflasker).
- 4) Plastflasker er forbrugervenlige (let vægt), børnevenlige (ingen farlige glasskår) og velegnede til genbrug til andre formål (f. eks. blanding af saft, med på skovtur m. v.).
- 5) Returflaskesystemet er ikke egnet for koncentrerede varer, der sælges et stykke ad gangen. Returkostningerne er væsentlig dyrere end produktion af en ny plastflaske på de billigvareområder, hvor plastemballagen er den bedste på det nuværende tekniske udviklingstrin.
- 6) Plastemballage kan ikke genanvendes, men er ud fra genbrugssynspunkter (den samme plastmasse) teknisk ganske fremragende.
- 7) Afgiften på en flaske saftevand til børn vil med den af regeringen foreslåede afgiftssats indebære et afgiftsniveau på linje med giftskatten på cigaretter og spiritus (tre gange så høj afgift som selve emballagens pris).

Til nr. 3

Ændringsforslaget er en tydeliggørelse af bestemmelsen.

Til nr. 4 og 5

Ændringsforslagene er af redaktionel karakter.

Til nr. 6

Prislister og kataloger fremstilles traditionelt i oktober med henblik på udsendelse i november til særlig brug for julesalget. Derfor ligger en godtagelig ikrafttrædelsesdag et stykke ind i det nye år.

Til nr. 7

Det foreslås, at loven træder i kraft den 17. november 1981.

Bakholt (S) Camre (S) Erenbjerg (S) Hans Hækkerup (S) Egon Jensen (S)

Stavad (S) Tastesen (S) fmd. Bernhard Baunsgaard (RV) Ellemann-Jensen (V)

Anders Poulsen (V) Hagen Hagensen (KF) nfmd. Gammelgaard (KF) Bollmann (CD)

Rahbæk Møller (SF) Flygaard (DR) Glistrup (FP) Ove Jensen (FP)

Partierne VS og KrF havde ikke medlemmer i udvalget.

Nogle af udvalgets spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter og dennes svar herpå*Spørgsmål 5:*

Hvor fremgår det, at mælkevareemballagen ikke er omfattet af lovforslaget?

Svar:

Det fremgår af § 1 i lov om afgift af visse detailsalgspakninger, at der skal svares afgift af detailsalgspakninger til følgende varer:

1. Spiritus, vin og frugtvin samt øl.
2. Mineralvand, limonade og lignende alkoholfri læskedrikke samt koncentrater, der anvendes til fremstilling af sådanne drikke.
3. Saft og most samt koncentrater, der anvendes til fremstilling heraf.
4. Eddike og spiseolie.
5. Denatureret sprit.

Mælkevareemballage er således ikke omfattet af loven.

Spørgsmål 11:

Er der adgang til at få godtgjort afgift i tilfælde af konkurs, jfr. momslovens bestemmelser herom?

Svar:

Nej.

Spørgsmål 14:

Vil ministeren overveje afgiftsfritagelse for vin på flasker, der inden lovforslagets fremsættelse ifølge bindende aftale var indkøbt i udlandet med henblik på den kommende julehandel?

Svar:

Nej.